

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ЯКОСТІ ОСВІТИ УКРАЇНИ
УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЯКОСТІ ОСВІТИ
У ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

79005, пл. Петрушевича, 2, м. Львів, тел.: (032)2600145, e-mail: lviv@sqe.gov.ua, код ЄДРПОУ 43225708

від _____ р. № _____

на № _____ від _____ р.

Голові
Стрийської міської ради
Олегові КАНІВЦЮ

вул. Тараса Шевченка, буд. 71
м. Стрий
Львівської області, 82400
e-mail: cancstryi@ukr.net

Шановний Олеже Леонідовичу!

Упродовж 13–17.11.2023 управлінням Державної Служби якості освіти у Львівській області здійснювався аналіз діяльності Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області й управління освіти Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області щодо реалізації державної політики у сфері освіти, зокрема з питань забезпечення якості освіти на відповідній території, реалізації місцевими органами визначених законодавством прав та обов'язків засновників закладів освіти у частині створення умов для безбар'єрного доступу та якісного навчання осіб з особливими освітніми потребами, ефективності роботи інклюзивно-ресурсних центрів.

За результатами аналізу надсилаємо висновки та рекомендації щодо підвищення ефективності діяльності Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області й управління освіти Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області в частині створення умов для безбар'єрного доступу та якісного навчання осіб з особливими освітніми потребами, ефективності роботи інклюзивно-ресурсних центрів.

ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД
Сертифікат OFDA56
Підписувач Загрева Валентина Ярославівна
Дійсний з 09.10.2023 12:19:08 по 09.10.2025 12:19:08

Управління Державної служби якості освіти у Львівській області

№ 01-15/1061 від 11.12.2023

Висловлюємо щирю вдячність Вам та працівникам Стрийської міської ради та управління освіти Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області за сприяння у здійсненні аналізу.

Додаток: на 21 арк. в 1 прим.

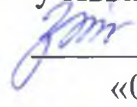
З повагою
Начальниця

Валентина ЗАГРЕВА

Андрій ХАМИК 0967290145

ЗАТВЕРДЖУЮ

начальниця управління
Державної служби якості освіти
у Львівській області

 Валентина ЗАГРЕВА
«08» грудня 2023 року

**Висновки за результатами здійснення
управлінням Державної служби якості освіти у Львівській області
аналізу діяльності
Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області,
управління освіти Стрийської міської ради
Стрийського району Львівської області**

I. Предмет аналізу

Діяльність Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області, управління освіти Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області щодо реалізації державної політики у сфері освіти, зокрема з питань забезпечення якості освіти на відповідній території, реалізації місцевими органами визначених законодавством прав та обов'язків засновників закладів освіти у частині створення умов для безбар'єрного доступу та якісного навчання осіб з особливими освітніми потребами, ефективності роботи інклюзивно-ресурсних центрів.

II. Період, за який здійснювався аналіз: з 01.01.2021 до 01.11.2023.

III. Підстави для здійснення аналізу

Аналіз здійснювався відповідно до підпункту 9 пункту 4 Положення про Державну службу якості освіти України (далі – Служба), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14.03.2018 № 168, пункту 7 розділу II Положення про управління Державної служби якості освіти у Львівській області, затвердженого наказом Служби від 10.09.2019 № 01-11/48 (у редакції наказу від 14.02.2022 № 01-10/22), Порядку здійснення аналізу діяльності місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, їх структурних підрозділів з питань освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07.12.2021 № 1313, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 27.01.2022 за № 97/37433, пункту 17 Плану роботи управління

Державної служби якості освіти у Львівській області (далі – управління Служби) на 2023 рік, наказу управління Служби від 09.11.2023 № 01-09/21 «Про здійснення аналізу діяльності Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області та управління освіти Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області».

IV. Строк роботи комісії: з 13.11.2023 до 17.11.2023.

V. Прізвище, ім'я, по батькові керівника органу місцевого самоврядування

КАНІВЕЦЬ Олег Леонідович.

Прізвище, ім'я, по батькові керівника місцевого органу управління освітою

СТАСЕНКО Лідія Леонівна.

VI. Склад комісії або посадові особи, відповідальні за здійснення аналізу

ХАМИК Андрій Іванович – заступник начальника управління-начальник відділу інституційного аудиту управління Державної служби якості освіти у Львівській області;

ГІРКОВИЙ Ярослав Збігневич – завідувач сектору правового забезпечення управління Державної служби якості освіти у Львівській області;

МЕЛЬНИК Любов Ярославівна – головний спеціаліст відділу інституційного аудиту управління Державної служби якості освіти у Львівській області;

ФУРДА Наталія Василівна – головний спеціаліст відділу інституційного аудиту управління Державної служби якості освіти у Львівській області.

VII. Особи, присутні під час здійснення аналізу

ДМИТРИШИН Микола Степанович – перший заступник міського голови Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області;

ГРЕХ Христина Ярославівна – заступник міського голови Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області;

ОЛЯНІН Ігор Казимирович – в. о. начальника управління освіти Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області;

ПУКАС Ірина Ярославівна – начальник управління культури, молоді та спорту Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області;

БЕГЕЙ Іванна Степанівна – директор Комунальної установи «Інклюзивно-ресурсний центр» Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області;

КИЗИМА Ірина Іванівна – директор Комунальної установи «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області;

керівники відвіданих закладів освіти.

VIII. Під час аналізу відвідано заклади освіти

Верчанська гімназія Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області (далі – Верчанська гімназія);

Голобутівська гімназія Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області (далі – Голобутівська гімназія);

Дашавський ліцей Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області (далі – Дашавський ліцей);

Завадівська гімназія Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області (далі – Завадівська гімназія);

Загірненська гімназія Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області (далі – Загірненська гімназія);

Нежухівський ліцей Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області (далі – Нежухівський ліцей);

Стрийська гімназія імені Василя Стасюка Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області (далі – Стрийська гімназія ім. В. Стасюка);

Стрийський ліцей імені Героя України Андрія Корчака Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області (далі – Стрийський ліцей ім. А. Корчака);

Стрийська початкова школа № 11 Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області (далі – ПШ № 11);

Стрийська початкова школа № 12 Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області (далі – ПШ № 12);

Голобутівський заклад дошкільної освіти Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області (далі – Голобутівський ЗДО);

Дашавський заклад дошкільної освіти (далі - Дашавський ЗДО);

Загірненський заклад дошкільної освіти Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області (далі – Загірненський ЗДО);

Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 12 комбінованого типу Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області (далі – ЗДО № 12);

Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) №15 комбінованого типу Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області (далі – ЗДО № 15);

Заклад дошкільної освіти (дитячий садок) №18 компенсуючого типу Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області (далі – ЗДО № 18);

Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 21 Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області (далі – ЗДО № 21);

Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 22 комбінованого типу Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області (далі – ЗДО № 22);

Дитячо-юнацька спортивна школа Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області;

Стрийська дитяча музична школа ім. О. Нижанківського (далі – Музична школа);

Стрийська дитяча школа мистецтв (далі – Школа мистецтв);

Стрийська дитячо-юнацька спортивна школа “Сокіл”;

Стрийська станція юних техніків;

Стрийський будинок дитячої та юнацької творчості Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області (далі – Стрийський БДЮТ).

ІХ. Процес здійснення аналізу фіксувався

Не фіксувався.

Х. Висновки

І. Ефективність системи управління у сфері освіти щодо створення рівних умов для навчання осіб з особливими освітніми потребами

І.1 Стан виконання органом місцевого самоврядування та місцевим органом управління освітою визначених законодавством повноважень

До складу Стрийської міської територіальної громади (далі – Стрийська громада, громада, ТГ) входять 1 місто, 1 селище та 45 сіл. Повноважним представницьким органом місцевого самоврядування є Стрийська міська рада Стрийського району Львівської області (далі – Стрийська міська рада, міська

рада). Рішенням сесії міської ради від 03.12.2021 № 9 прийнято регламент Стрийської міської ради. Рішенням виконавчого комітету Стрийської міської ради від 07.12.2020 № 1 здійснено розподіл функціональних обов'язків між міським головою, першим заступником, заступниками міського голови, керуючою справами виконкому міської ради. Відповідальною за реалізацію державної політики в галузі освіти призначено заступницю міського голови Христину Грех.

Основним нормативно-правовим актом Стрийської громади є Статут Стрийської міської територіальної громади (далі – Статут), прийнятий рішенням сесії міської ради від 23.12.2021 № 789. Діють 7 постійних депутатських комісій, серед яких є комісія з питань освіти, культури, молоді, фізкультури та спорту.

Орган управління освіти Стрийської міської ради (далі – Управління освіти, Управління, УО) утворено рішенням сесії міської ради від 08.12.2020 № 22 та затверджено Положення про управління освіти Стрийської міської ради (далі – Положення про управління освіти, Положення).

Відповідно до наказу Управління освіти від 31.12.2020 № 02 затверджено Положення про відділи (загальної середньої освіти; дошкільної освіти; організаційно-кадрової роботи), сектор позашкільної освіти та структурні підрозділи (централізована бухгалтерія, група із обслуговування).

Рішенням сесії міської ради від 03.12.2020 № 5 «Про внесення змін до структури апарату Стрийської міської ради та її виконавчих органів» затверджено структуру Управління освіти з чисельністю 14 штатних одиниць. Наказом управління освіти від 29.12.2020 №01 «Про затвердження штатного розпису» затверджено штатний розпис централізованої бухгалтерії (32 штатні одиниці) та групи із обслуговування (11 штатних одиниць).

Серед основних завдань управління освіти щодо забезпечення якісних освітніх послуг для осіб з особливими освітніми потребами (далі - ООП) Положенням про управління освіти визначено:

- реалізацію державної політики у сфері освіти, забезпечення права на здобуття дошкільної, повної загальної середньої та позашкільної освіти;
- створення умов для здобуття громадянами дошкільної, повної загальної середньої та позашкільної освіти;
- фінансове забезпечення закладів освіти, зміцнення їх матеріальної бази, координація діяльності закладів освіти різних форм власності;
- забезпечення соціального захисту, охорони життя, здоров'я та захисту прав учасників освітнього процесу в закладах освіти територіальної громади.

Серед основних функцій визначено:

- вивчення потреби та надання пропозицій до міської ради щодо утворення закладів освіти для дітей, які потребують соціальної допомоги та реабілітації, організовує їх навчання (у тому числі інклюзивне, індивідуальне) та виховання;
- утримання та забезпечення належного матеріально-технічного стану закладів освіти;
- забезпечення створення у закладах освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування.

Водночас Положенням передбачено завдання та функції, які фактично виконує міська рада: закріплення за закладами освіти території обслуговування; затвердження їхніх статутів (нових редакцій), укладання засновницьких договорів; затвердження положення про конкурс на посаду керівника закладу загальної середньої освіти та складу конкурсної комісії, прийняття рішень про проведення конкурсу на посаду керівника закладу загальної середньої освіти. Це свідчить про неунормування делегованих повноважень управлінню освіти. Також повноваженнями управління освіти не враховано окремі норми чинного законодавства, передбачені статтею 66 Закону України «Про освіту».

Положення про відділ загальної середньої освіти, дошкільної освіти, сектор позашкільної освіти відповідають вимогам чинного законодавства.

Положення про управління освіти не передбачає можливість функціонування колегії управління освіти як постійно діючого колегіального та консультативно-дорадчого органу. Водночас управління має право скликати конференції педагогічних працівників, проводити семінари, наради керівників підпорядкованих закладів освіти та інших категорій працівників з питань, що належать до його компетенції.

Управління освіти очолює начальник, який є посадовою особою місцевого самоврядування. Розпорядженням міського голови від 02.06.2021 № 424-к на посаду начальника управління освіти призначено Стасенко Л. Л. На час здійснення аналізу діяльності управління освіти обов'язки начальника виконував заступник начальника Управління освіти – начальник відділу загальної середньої освіти Олянін І. К. (розпорядження міського голови від 16.10.2023 № 395-к). Аналіз посадових інструкцій начальника Управління освіти та спеціалістів свідчать, що вони розроблені відповідно до штатного розпису, з урахуванням законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про службу в органах місцевого самоврядування», Типових професійно-кваліфікаційних характеристик посадових осіб місцевого

самоврядування, затверджених наказом Національного агентства України з питань державної служби від 07.11.2019 № 203-19. Посадову інструкцію начальника Управління розробляє заступник міського голови і затверджує міський голова. Посадові інструкції начальників та спеціалістів відділів Управління освіти розробляє начальник Управління та затверджує заступник міського голови. Посадові інструкції працівників, централізованої бухгалтерії, групи із обслуговування затверджує начальник Управління. Відповідно до посадової інструкції начальник Управління освіти контролює реалізацію державної політики зі створення безперешкодного життєвого середовища для осіб із обмеженими фізичними можливостями в закладах освіти територіальної громади. У посадовій інструкції головного спеціаліста відділу загальної середньої освіти визначено «... здійснення контролю за виконанням навчальних програм дітей, які навчаються за індивідуальною формою навчання». Посадовою інструкцією завідувача сектору позашкільної освіти визначено створення інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування в закладах позашкільної освіти територіальної громади; вивчення потреби щодо утворення інклюзивних або спеціальних груп для навчання дітей з особливими освітніми потребами в закладах позашкільної освіти. У посадових інструкціях працівників та начальника відділу дошкільної освіти зазначених завдань та обов'язків не передбачено. Таким чином, проаналізувавши усі посадові інструкції працівників Управління освіти, можна зробити висновок, що керівником управління неякісно здійснено розподіл посадових обов'язків між працівниками щодо питання навчання дітей з особливими освітніми потребами у закладах загальної середньої та дошкільної освіти відповідно до визначених завдань та функцій Управління освіти та його відділів.

Відповідно до Положення про Управління освіти його діяльність здійснюється на основі перспективного та поточних планів роботи. В Управлінні освіти на кожен календарний рік формується річний план роботи, який затверджується заступником міського голови. Спеціалісти Управління освіти працюють на основі плану роботи відділів, які затверджуються начальником.

Планами передбачено проведення засідань УО, нарад директорів закладів загальної середньої освіти, керівників закладів дошкільної освіти, директорів закладів позашкільної освіти. У 2021, 2022 та 2023 роках розглядалися питання щодо організації інклюзивного навчання учнів з ООП, стану організації діяльності інклюзивних груп у закладах дошкільної освіти, щодо реалізації

державної освітньої політики у забезпеченні рівного доступу до якісної освіти дітям з ООП у закладах освіти, здійснення моніторингу комплектування груп у ЗДО та підготовку даних про мережу ЗДО. На нарадах директорів закладів позашкільної освіти питання інклюзивного навчання не розглядається. У 2021 році у розділі «Організаційна та контрольна діяльність» плану роботи Управління передбачено питання узагальнення інформаційно-аналітичних матеріалів щодо роботи галузі освіти Стрийської ТГ у 2020/2021 навчальному році та пріоритетні напрямки на 2021/2022 навчальний рік (у наступних 2022, 2023 роках аналіз вилучено із плану роботи). Планування заходів щодо створення умов безбар'єрного доступу та якісного навчання осіб з особливими освітніми потребами не передбачено.

Плани роботи відділів загальної середньої та дошкільної освіти розроблені на кожен місяць календарного року. Упродовж 2021-2023 років заплановано та реалізовано здебільшого заходи щодо організації інклюзивного навчання дітей з ООП, проведення навчання для асистентів вчителів, асистентів вихователів, практичних психологів щодо організації роботи з дітьми з ООП, участь у вебінарах, семінарах щодо організації інклюзивного навчання.

У планах роботи сектору позашкільної освіти упродовж 2021-2023 років не планувалося вивчення потреби навчання дітей з особливими освітніми потребами в закладах позашкільної освіти.

Наведені факти є свідченням про формальний підхід до планування діяльності Управління освіти в цілому і його відділів та структурних підрозділів, а також непроведення аналізу стану системи освіти територіальної громади за попередній рік з визначенням актуальних завдань та/або проблемних питань, які потребуватимуть першочергового вирішення у наступному плановому періоді.

Положення про управління освіти передбачає розроблення Програми розвитку освіти (далі – Програми) та забезпечення виконання заходів програми. Зазначений проєкт програми є розроблений, однак не затверджений рішенням сесії міської ради. Проведено громадське обговорення проєкту Програми розвитку освіти Стрийської ТГ на 2021-2025 роки (рішення міської ради від 05.07.2021 №139).

У громаді рішенням сесії міської ради від 23.12.2021 №788 «Про затвердження Стратегії розвитку Стрийської міської територіальної громади на період до 2027 року» затверджено Стратегію. Визначено стратегічну ціль «Комфортне і безпечне життя», яка включає операційну ціль «Якісні освітні

послуги», що має бути реалізована через завдання оптимізації кількості освітніх закладів, створення уніфікованої бази даних про стан та потреби закладів освіти на території громади, створення належних умов для доступності якісної освіти та всебічного розвитку її здобувачів.

Управлінням освіти здійснюється розгляд звернень громадян, ведуться журнали вхідної та вихідної документації, книга реєстрації скарг та звернень громадян. Під час здійснення аналізу встановлено, що в книзі реєстрації скарг та звернень громадян від 20.12.2022 було зафіксовано звернення громадянки територіальної громади щодо сприяння в організації інклюзивного навчання для її сина. За результатами розгляду звернення інформацію щодо навчання такого учня було доведено до відома керівника ІРЦ та дирекції закладу освіти, у якому мав навчатися учень. Інклюзивне навчання для дитини організовано.

Під час аналізу з'ясовано, що Управління освіти, всі заклади загальної середньої освіти та дошкільної освіти мають власні вебсайти, де оприлюднюють інформацію про свою діяльність. Під час ознайомлення із сайтами закладів загальної середньої освіти виявлено, що на 15 з 41 сайту не розміщено інформації щодо умов доступності закладу освіти для навчання осіб з ООП. На сайтах ЗДО інформація щодо доступності не публікується. Заклади позашкільної освіти для оприлюднення інформації використовують сторінки засновника, управління освіти, а також соціальну мережу Facebook.

II. Розвиток мережі закладів дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти відповідно до потреб осіб з особливими освітніми потребами

2.1. Формування мережі закладів освіти відповідно до потреб осіб з особливими освітніми потребами

Стратегію розвитку Стрийської міської територіальної громади (далі – Стратегія), де освітній галузі відведено мінімальний обсяг тексту у підрозділі «Соціальна інфраструктура», розроблено на період до 2027 року, затверджено рішенням сесії від 23.12.2021 № 788. Однак наведені дані щодо мережі закладів освіти є застарілими (зміни не вносились) та не зазначено цілей щодо надання якісних освітніх послуг для дітей з особливими освітніми потребами.

29.07.2021 на сесію міської ради надавався проєкт рішення «Про затвердження Програми розвитку освіти Стрийської територіальної громади на 2021 – 2025 роки», де однією із цілей зазначено створення безпечного

інклюзивного середовища, однак рішення не приймалось (немає жодних підтверджуючих документів).

Стрийською міською радою щорічно планується кількісний склад мережі освітніх закладів на території громади, забезпечується її утримання та розвиток відповідно до законів України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі – ЗУ 280/97-ВР), «Про освіту» (далі – ЗУ 2145-VIII), «Про повну загальну середню освіту» (далі – ЗУ 463-IX), «Про дошкільну освіту» (далі – ЗУ 2628-III), «Про позашкільну освіту» (далі – ЗУ 1841-III).

Мережа закладів, які забезпечують здобуття дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти, впродовж 2021 – 2023 років у ТГ суттєво не змінювалась:

- 44 заклади загальної середньої освіти (далі – ЗЗСО) у 2021, 2022 роках, у 2023 – 41;

- 29 закладів дошкільної освіти (далі – ЗДО) та 11 дошкільних підрозділів (далі – ДП), що функціонують у ЗЗСО в сільській місцевості, у 2021 – 2023 роках;

- 10 закладів позашкільної освіти (далі – ЗПО) у 2021, 2022 роках, у 2023 – 9.

З метою забезпечення територіальної доступності, створення належних умов для здобуття загальної середньої освіти відповідно до статті 8 Закону України «Про повну загальну середню освіту» на території Стрийської міської ради засновником забезпечується підвезення здобувачів освіти та педагогічних працівників відповідно до Програми «Шкільний автобус» (далі – Програма) Стрийської територіальної громади на 2021 – 2025 роки, що затверджена рішенням сесії міської ради від 30.09.2021 № 589. Запроваджено щорічне звітування на сесії міської ради щодо виконання Програми (рішення від 26.05.2022 № 1143 «Про виконання Програми «Шкільний автобус» Стрийської територіальної громади на 2021 – 2025 роки за 2021 рік», рішення від 23.02.2023 № 1596 «Про виконання Програми «Шкільний автобус» Стрийської територіальної громади на 2021 – 2025 роки за 2022 рік»). Окрім цього, рішенням від 26.01.2023 № 1480 затверджено Програму відшкодування коштів за доведення учнів Стрийської міської територіальної громади на приміських маршрутах загального користування автомобільним транспортом на 2023 рік, відповідно до якої у зв'язку з непокриттям потреби доведення здобувачів освіти 8 шкільними автобусами за рахунок

місцевого бюджету здійснюється відшкодування коштів (витрат) за довозення учнів, які проживають у сільській місцевості, на приміських маршрутах шляхом отримання електронних квитків. За період, що аналізувався, підвезення осіб з особливими освітніми потребами не здійснювалось, оскільки не було потреби. Жоден зі шкільних автобусів громади не має спеціального обладнання для перевезення маломобільних груп населення.

Мережа закладів загальної середньої освіти упродовж 2021 – 2023 років щорічно затверджується засновником (рішення виконавчого комітету Стрийської міської ради «Про затвердження фактичної мережі закладів загальної середньої освіти Стрийської міської ради...» (на 2021/2022 навчальний рік від 22.09.2021 № 313, на 2022/2023 – від 22.09.2022 № 426, на 2023/2024 – від 21.09.2023 № 362) (далі – Рішення 313, 426, 362).

Кількість закладів загальної середньої освіти у ТГ однакова (44) упродовж двох попередніх років. У 2023 році вона скоротилась до 41 (на 3 менше). Чисельність здобувачів освіти у 2021 році – 11252, у 2022 – 11285, а у 2023 – 11070.

Спостерігається збільшення кількості дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивних класах: 2021 рік – 86 (0,8% від загальної кількості) у 82 класах (із 540 створених; 15%), 2022 рік – 99 (0,9% від загальної кількості) у 75 класах (із 526 створених; 14%), 2023 рік – 118 (1% від загальної кількості) у 91 класі (із 514 створених; 18%). Тенденція до збільшення кількості інклюзивних класів вказує на необхідність забезпечення (покращення) умов навчання для дітей з ООП. Кількість спеціальних класів є незмінною (2) упродовж трьох років у ПШ № 11. Однак кількість учнів у них зростає: 2021 рік – 16, 2022 рік – 21, 2023 – 22.

Здобуття дошкільної освіти у Стрийській територіальній громаді на початок 2021 року забезпечувалось 29 закладами дошкільної освіти та 9 дошкільними підрозділами. 17.03.2021 відкрито дошкільний підрозділ (15 місць) у Розгірченському ЗЗСО, 01.10.2021 – у Нежухівському ЗЗСО (60 місць). Таким чином кількість ДП зросла до 11. Упродовж 2022 року – серпня 2023 мережа ЗДО та ДП залишилась незмінною. 01.09.2023 у м. Стрий відкрито приватний заклад дошкільної освіти «Мудрик» (40 дітей у 2 групах). 16 ЗДО функціонують у місті Стрий, 14 ЗДО та 11 ДП – у сільській місцевості.

Упродовж 2021 – 2022 років кількість дітей, охоплених дошкільною освітою у 138 групах, в громаді суттєво не відрізняється: 2926 та 2983 вихованці на початок 2022 року. На кінець 2022 року кількість вихованців у дошкільній

зменшилась до 2694, що пов'язано із уведенням правового режиму воєнного стану, а на час вивчення вона становила 2630 осіб. Варто зазначити, що зі зменшенням загальної кількості вихованців у ЗДО та ДП кількість дітей з особливими освітніми потребами відповідно до форми звітності № 85-к також має незначну тенденцію до зменшення: 343 (12% від загальної кількості) у 2021 році та 329 (11% від загальної кількості) у 2022 році. Із них однакова впродовж двох зазначених років кількість (10, що становить 0,3%) відвідували інклюзивні групи, 267 у 2021 році та 260 у 2022 відвідували спеціальні групи (по 9% від загальної кількості), а 64 у 2021 та 59 у 2022 (по 2% від загальної кількості) – санаторні. Кількість інклюзивних груп у 2021 році – 4, у 2022 та 2023 – 5 (незначне збільшення – на 1 групу), а спеціальних – 19 упродовж трьох зазначених років.

Двоє дітей з особливими освітніми потребами (вперше у 2023/2024 навчальному році) навчаються і у закладі позашкільної освіти громади – Стрийському будинку дитячої та юнацької творчості на базі Дашавського ліцею (керівником видано наказ від 06.09.2023 «Про створення інклюзивної групи на 2023/2024 н. рік» у гуртку умілі руки «Виготовлення сувенірів»).

Вказаними вище Рішеннями 313, 426, 362 щорічно засновником регламентується і мережа груп подовженого дня, що має тенденцію до щорічного збільшення: 2021 рік – 30, 2022 – 50, 2023 – 57. Відповідно до інформації, зазначеної у формі звітності № 76-РВК, діти з особливими освітніми потребами також відвідують названі вище групи. У 2021/2022 навчальному році функціонувала 1 група у м. Стрий для дітей, що навчаються в інклюзивних класах (2 учнів), у 2022/2023 – 2 групи (5 учнів) також у м. Стрий. У 2023/2024 навчальному році кількість таких груп зросла до 4: 2 – у м. Стрий (4 учнів) та 2 у сільській місцевості (3 учні).

Упродовж періоду вивчення громади в закладах освіти освітній процес здебільшого здійснювався в одну зміну. Однак у 2021/2022 навчальному році двозмінне навчання організовувалось в одному ЗЗСО для 3 класів (26 учнів), у 2022/2023 – у трьох для 28 класів (740 учнів), у 2023/2024 – в чотирьох для 19 класів (417 учнів).

Учні здобувають освіту за інституційною (очна (денна)) та індивідуальною (сімейна (домашня), педагогічний патронаж) формами. За даними статистичної звітності (форма № 76-РВК):

у 2021/2022 навчальному році усі діти навчались очно (за денною формою); індивідуальна форма організовувалась для 60 дітей (0,5% від

загальної кількості), з них: 3 (0,03%) сімейна (домашня) форма, 53 (0,5%) – педагогічний патронаж;

у 2022/2023 навчальному році для 29 (0,3% від загальної кількості) здобувачів організовувалось навчання з використанням дистанційних технологій; навчались індивідуально 764 (7%), з них: 321 (3%) сімейна (домашня) форма, 44 (0,4%) – педагогічний патронаж;

у 2023/2024 навчальному році усі діти також здобувають освіту очно; 790 (7%) вчатьсь індивідуально, з них: 160 (1%) сімейна (домашня) форма, 36 (0,3 %) – педагогічний патронаж.

За результатами аналізу вказаної вище інформації відстежується збільшення у поточному навчальному році кількості дітей з ООП, які здобувають освіту за індивідуальною формою (педагогічний патронаж), від загальної чисельності учнів, що навчалися за вказаною формою:

2021/2022 навчальний рік: 27 із 53 (51%);

2022/2023 навчальний рік: 21 із 44 (48%);

2023/2024 навчальний рік: 26 із 36 (72%).

Під час здійснення аналізу Стрийської міської ради з'ясовано, що у територіальній громаді з метою забезпечення умов для рівного доступу до якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами організовується методичний супровід освітнього процесу, однак відсутнє належне матеріально-технічне забезпечення.

На території громади працює комунальна установа «Інклюзивно-ресурсний центр» Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області (далі – Інклюзивно-ресурсний центр, Центр, ІРЦ). Батьки здобувачів освіти та педагоги освітніх закладів громади співпрацюють з ІРЦ, отримують консультативну підтримку, фахівці ІРЦ беруть участь у засіданнях команд психолого-педагогічного супроводу при першому визначенні рівня підтримки дітей з особливими освітніми потребами.

Комунальна установа «Інклюзивно-ресурсний центр» Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області зареєстрована у Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України 17.08.2018. Центр функціонує на базі ПШ № 11. Згідно зі звітом Інклюзивно-ресурсного центру за 2021 рік (форма № 1-ІРЦ) загальна площа приміщень становить 156 кв. м; у статистичній звітності за 2022 рік не вказано загальної площі приміщень, проте є договір оренди нерухомого або іншого окремого індивідуально визначеного майна, що належить до комунальної власності територіальної громади від 20.02.2023 № 73, у якому загальна площа приміщень складає 141,1 кв. м.

ІРЦ має окремий вхід облаштований пандусом, орендовані приміщення розміщені на I та II поверхах, проте доступ до II поверху для маломобільних груп населення обмежений (не облаштовано підйомника та немає ліфта). Варто зазначити, що більшість приміщень Центру знаходяться на другому поверсі. Внутрішні шляхи учнів 1-4 класів та відвідувачів ІРЦ перетинаються, туалетні кімнати для відвідувачів Центру та школярів спільні, спеціально обладнаних (відповідно до вимог ДБН) туалетних кімнат для осіб з особливими освітніми потребами немає.

Належно обладнані кабінети вчителя логопеда (1), олігофренопедагога (1), практичного психолога (2), кабінет для занять з лікувальної фізкультури. Є кабінет директора, приймальня, кабінет для спільних засідань педагогічних працівників центру, однак не облаштована ресурсна кімната, що суперечить пункту 6 Положення про інклюзивно-ресурсний центр, затвердженого постановою КМУ від 12.07.2017 № 545 (далі – Положення про ІРЦ).

Під час аналізу стану матеріально-технічної бази та забезпечення необхідними допоміжними засобами для навчання з'ясовано, що ІРЦ повною мірою забезпечений усім необхідним для надання якісних послуг дітям з ООП, зокрема: 6 ноутбуків та 1 стаціонарний комп'ютер, 3 планшети, 2 багатофункціональні пристрої (принтер-сканер-копір), ламіратор, проєктор, інтерактивний сенсорний модуль, дошка-екран, корекційними засобами та дидактичними матеріалами, наочними матеріалами, дидактичними розвивальними іграми, іграшковими наборами, навчально-методичними посібниками тощо. Наявне підключення до мережі Інтернет.

Під час аналізу виконання Інклюзивно-ресурсним центром завдань, відповідно до вимог чинного законодавства, вивчено установчі документи ІРЦ та з'ясовано, що рішенням сесії від 30.09.2021 № 585 затверджено Положення Комунальної установи «Інклюзивно-ресурсний центр» Стрийської міської ради Львівської області (далі – Положення центру) та структуру Центру у новій редакції (директор центру та 9 штатних одиниць фахівців). Під час вивчення з'ясовано, що Положення центру потребує внесення змін, зокрема щодо додаткових завдань у період воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду) згідно із змінами, внесеними до Положення про ІРЦ постановою КМУ від 29.04.2022 № 493. Відповідно до затвердженого Положення центру засновником установи є Стрийська міська рада, а уповноваженим органом – управління освіти. Проте у Положенні про управління освіти не зазначено повноважень щодо здійснення ним координації роботи Інклюзивно-ресурсного центру та забезпечення здійснення контролю за

його діяльністю, що не відповідає вимогам пункту 5 Положення про ІРЦ. Також управлінням освіти не здійснювався моніторинг виконання закладами освіти рекомендацій Інклюзивно-ресурсного центру відповідно до пункту 58 Положення про ІРЦ.

Під час вивчення особових справ працівників Центру встановлено, що двоє фахівців при прийомі на роботу не відповідали вимогам пункту 44 Положення про ІРЦ: стаж педагогічної роботи та/або науково-педагогічної роботи становив менше двох років.

Під час аналізу з'ясовано, що протягом 2021-2023 років Центром не проводилася підготовка звіту за результатами діяльності та не подався засновнику.

ІРЦ проводиться комплексна психолого-педагогічна оцінка розвитку осіб (у тому числі повторна) з метою визначення особливих освітніх потреб та потенційних можливостей осіб за запитами батьків (2021 рік – 203 дітей, 2022 – 192, 2023 (станом на 17.11.2023) – 170); здійснюється кваліфікований супровід у разі встановлення в них особливих освітніх потреб; надається консультативна, психологічна допомога батькам у формуванні позитивної мотивації щодо розвитку таких дітей та підвищення обізнаності щодо організації їх навчання і виховання. Також надаються корекційно-розвиткові та психолого-педагогічні послуги дітям з ООП, які здобувають освіту за індивідуальною формою (педагогічний патронаж).

На базі ІРЦ проводяться семінари, тренінги, майстер-класи для працівників закладів освіти («Співпраця вчителя та асистента вчителя в ЗЗСО», «Використання цифрових застосунків педагогами із тьюторськими компетенціями на заняттях в інклюзивних класах»). Функціонує професійна спільнота асистентів вчителів громади. Педагогічні працівники проходять підвищення кваліфікації на базі КЗ ЛОР «ЛОІППО» та на освітніх онлайн-платформах.

Інформування громади про діяльність ІРЦ здійснюється через вебсайт <http://stryi-irc.lviv.sch.in.ua/>, а також на сторінці соціальної мережі Facebook.

На території обслуговування ІРЦ кількість дітей перевищує нормативну, наприклад, станом на 01.01.2021 кількість дітей становить 14178 (на 2178 більше), на 01.01.2022 – 14268 (на 2268 більше), на 01.01.2023 – 13764 (на 3764 більше).

Ведення ділової документації Центру здійснюється в електронному вигляді відповідно до Положення про ІРЦ та у паперовому. Ведуться книги наказів, журнали обліку заяв щодо проведення комплексної психолого-

педагогічної оцінки розвитку дитини, журнали обліку висновків про комплексну психолого-педагогічну оцінку, особові справи осіб, які пройшли оцінку. Укладені річний план роботи ІРЦ та фахівців Центру затверджено в установленому порядку, щотижневі графіки роботи фахівців.

В ході вивчення документації виявлено, що в окремих випадках термін проведення комплексної оцінки становить більше 30 календарних днів з моменту подання батьками (законними представниками) осіб з ООП письмової заяви, що є порушенням пункту 15 Положення про ІРЦ.

Платні послуги ІРЦ не надаються.

III. Створення умов для забезпечення прав і можливостей осіб з особливими освітніми потребами для здобуття ними дошкільної та повної загальної середньої освіти

3.1. Створення рівних можливостей та вільного доступу до освіти осіб з особливими освітніми потребами та інклюзивного освітнього середовища

Стрийською міською радою відповідно до чинного законодавства створюються певні умови для забезпечення прав і можливостей осіб з особливими освітніми потребами для здобуття ними дошкільної, повної загальної середньої та позашкільної освіти.

Відповідно до звіту Д-4 «Відомості про матеріальну базу закладів загальної середньої освіти та використання сучасних інформаційних технологій» на час вивчення усі заклади освіти Стрийської міської ради мають підключення до мережі Інтернет: 22 ЗЗСО (13 сільських та 9 міських) – оптично-волоконний кабель, 11 (7 сільських, 4 міських) – проводовий широкосмуговий доступ до мережі. Швидкістю до 10 Мбіт/с користуються 2 ЗЗСО (1 міський, 1 сільський), від 10 до 30 Мбіт/с – 8 сільських, від 30 до 100 Мбіт/с – 21 (11 сільських, 10 міських) ЗЗСО, 100 і більше Мбіт/с – 4 (1 сільський, 3 міських). Окрім цього, використовується безпроводний доступ.

Під час відвідування освітніх закладів громади з'ясовано, що у закладах освіти, де функціонують інклюзивні класи/групи, працюють асистенти учителів/вихователів, безбар'єрний доступ забезпечено, як правило, лише до будівель. Однак, у зв'язку із розташуванням ЗО у приміщеннях, зведених понад 30 років тому, не забезпечено переміщення між поверхами для осіб з ООП, а також здебільшого безперешкодного руху територіями. Туалетні кімнати закладів освіти, окрім Стрийського ліцею № 7 Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області та Стрийської початкової школи № 1, також не пристосовані, не обладнано спеціальних кабін.

Лише у 6 із 41 (Стрийському ліцеї ім. Івана Франка, Стрийській гімназії ім. Василя Стасюка, Стрийському ліцеї № 6, Стрийській початковій школі № 11, Дашавському та Нежухівському ліцеях) ЗЗСО облаштовано ресурсні кімнати. В інших ЗО необхідне ігрове та навчально-дидактичне обладнання зберігається в окремо відведених місцях у класних кімнатах .

У школах та садочках є маркування на стінах, підлозі, контрастне маркування на початку та у кінці сходових частин, розміщено вказівники, візуалізовано призначення приміщень.

З метою створення умов для соціального та інтелектуального розвитку здобувачів освіти, збереження їхнього психічного здоров'я у 25 ЗЗСО облаштовано кабінети практичних психологів, 17 практичних психологів суміщають робочі місця з іншими фахівцями.

Упродовж двох останніх років для навчання дітей з ООП не здійснювалось придбання необхідних допоміжних засобів, що сприяли б покращенню можливості опанування освітніх програм.

На основі аналізу результатів відвідування закладів освіти та інформації, наданої управлінням освіти, можна стверджувати, що у ТГ на недостатньому рівні ведеться робота щодо створення та удосконалення інклюзивного освітнього простору для дітей з ООП, щодо забезпечення універсального дизайну, а, отже, порушується стаття 19 ЗУ 2145-VIII. Інклюзивне навчання організовується на підставі заяв батьків та висновків про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку. Видаються накази щодо організації інклюзивного навчання, створюються команди психолого-педагогічного супроводу, розробляються індивідуальні програми розвитку та індивідуальні навчальні плани. Для проведення психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових занять укладаються цивільно-правові угоди з фахівцями.

04.09.2023 у відповідь на депутатське звернення розпорядженням міського голови за № 180 «Про створення ініціативної групи» створено групу з метою напрацювання проекту цільової програми щодо безбар'єрного простору лише у м. Стрий (про сільські території не згадано). Однак жодного документального підтвердження засідань вказаної групи щодо пропозицій чи напрацювань заходів для зазначеної вище програми на час вивчення не надано.

Стрийською міською радою із урахуванням вимоги частини третьої статті 56 ЗУ 2145-VIII забезпечується безоплатне гаряче харчування дітям з особливими освітніми потребами, які навчаються/виховуються у спеціальних та інклюзивних класах/групах. Упродовж 2021 – 2023 років виконавчим комітетом Стрийської міської ради видавались відповідні рішення.

Розпорядженням міського голови від 24.03.2022 № 62 «Про утворення робочої групи з питань моніторингу безбар'єрності у Стрийській міській територіальній громаді» створено названу групу, затверджено її склад. Завданням групи є проведення моніторингу дотримання вимог Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року щодо доступності людини до фізичної, інформаційної, цифрової інфраструктури, суспільної та громадянської освітньої економічної безбар'єрності. Однак на час здійснення аналізу засідань групи не проводилось.

IV. Кадрове забезпечення закладів дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти, де навчаються особи з особливими освітніми потребами, інклюзивно-ресурсних центрів

4.1 Стан кадрового забезпечення закладів освіти, інклюзивно-ресурсних центрів

· Під час вивчення з'ясовано, що всі керівники ЗО мають вищу педагогічну освіту, підвищують кваліфікацію під час проходження курсів на базі КЗ ЛОР «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти», на платформах Prometheus, EdEra тощо.

В особових справах керівників та педагогічних працівників ЗЗСО є підтвердження підвищення кваліфікації щодо спрямованості на вдосконалення знань, вмінь і практичних навичок у частині роботи з учнями з особливими освітніми потребами та надання психологічної підтримки учасникам освітнього процесу (по 15 год для кожного напрямку підвищення кваліфікації).

За результатами аналізу встановлено, що з метою організації інклюзивного навчання, забезпечення досягнення особами з особливими освітніми потребами результатів навчання, передбачених відповідним державним стандартом, у 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023 навчальних роках до штатних розписів закладів освіти, де створені інклюзивні класи/групи, введено відповідну кількість посад асистентів учителя/вихователя.

Проблемним питанням Стрийської міської територіальної громади протягом трьох років є недостатня забезпеченість закладів дошкільної та загальної середньої освіти фахівцями, які надають корекційно-розвиткові та психолого-педагогічні послуги.

Варто зазначити про роль Комунальної установи «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» Стрийської міської ради (далі – ЦПРПП), консультанти якої проводять навчання, семінари та тренінги із питань

інклюзивного навчання для асистентів учителів, учителів початкових класів та учителів-предметників інклюзивних класів, майстер-класи для практичних психологів. ЦПРПП проводить навчання як за програмами КЗ ЛОР «ЛОІППО», так і за власними програмами навчання, наприклад: «Організація та практичний підхід до якісної інклюзивної освіти дітей з особливими освітніми потребами різних рівнів підтримки», координує роботу професійних спільнот вчителів-логопедів, вчителів-дефектологів, асистентів учителів, асистентів вихователів,

XI. Рекомендації

Враховуючи зазначене у Висновках, управління Державної служба якості освіти у Львівській області рекомендує:

1. До 12.01.2024 розробити та подати в управління Державної службу якості освіти у Львівській області План заходів щодо усунення виявлених фактів недотримання вимог законодавства з питань освіти.

1. Внести зміни до Стратегії розвитку громади, передбачивши конкретні заходи щодо розвитку освітньої галузі, зокрема щодо забезпечення доступності для отримання якісних освітніх послуг особами з ООП.

2. Розробити та затвердити Програму розвитку освіти ТГ з урахуванням вимог сьогодення.

3. Відповідно до ст. ст. 26, 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», ст. 66 Закону України «Про освіту», ст. 37 Закону України «Про повну загальну середню освіту», ч.2 ст.19 Закону України «Про дошкільну освіту», ч.6 ст. 10 Закону України «Про позашкільну освіту», з метою ефективного управління об'єктами комунальної власності ухвалити рішення щодо делегованих повноважень Управлінню освіти.

4. Делегувати Управлінню освіти здійснення координації роботи Інклюзивно-ресурсного центру та забезпечення здійснення контролю за його діяльністю, дотримання вимог законодавства.

5. Упорядкувати відповідно до вимог законодавства України Положення про управління освіти Стрийської міської ради, затверджене рішенням Стрийської міської ради від 08.12.2020 № 2, забезпечити його оприлюднення на офіційному вебсайті Управління освіти.

6. Переглянути повноваження Управління освіти з урахуванням норм чинного законодавства (стаття 66 Закону України «Про освіту»).

7. Управлінню освіти під час планування діяльності передбачити здійснення моніторингу виконання закладами освіти рекомендацій інклюзивно-ресурсного центру та заслуховування звітів про діяльність центру

відповідно до пункту 58 Положення про інклюзивно-ресурсний центр затверджений постановою КМУ від 12.07.2017 № 545.

8. Ініціювати внесення змін до посадових інструкцій посадових осіб Управління освіти Стрийської міської ради відповідно до визначених завдань та функцій, з урахуванням Методичних рекомендацій щодо роботи з посадовими інструкціями посадових осіб місцевого самоврядування, затверджених наказом Національного агентства з питань державної служби від 18.07.2022 № 58-22.

9. Вжити заходів щодо удосконалення планування роботи Управління освіти Стрийської міської ради зі зазначенням конкретних механізмів виконання, очікуваних результатів, можливих джерел фінансування, термінів виконання.

10. Відповідно до п. 6 Положення про інклюзивно-ресурсний центр затверджений постановою КМУ від 12.07.2017 № 545 облаштувати у приміщеннях Комунальної установи «Інклюзивно-ресурсний центр» Стрийської міської ради Стрийського району Львівської області ресурсну кімнату.

11. Унормувати питання фактичного використання приміщень Початкової школи № 11 Інклюзивно-ресурсним центром шляхом укладення нового договору оренди зі зазначенням реальної площі використовуваних приміщень.

12. Вивчити питання доцільності функціонування Інклюзивно-ресурсного центру у приміщеннях Початкової школи № 11, за можливості передбачити розміщення ІРЦ у приміщеннях інших установ/організацій.

13. Внести зміни до Положення Комунальної установи «Інклюзивно-ресурсний центр» Стрийської міської ради Львівської області, зокрема щодо додаткових завдань у період воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду), враховуючи вимоги Положення про інклюзивно-ресурсний центр, затвердженого постановою КМУ від 12.07.2017 № 545.

14. Директору ІРЦ при призначенні на посади педагогічних працівників неухильно дотримуватися пункту 44 Положення про інклюзивно-ресурсний центр затверджений постановою КМУ від 12.07.2017 № 545.

15. Директору ІРЦ вносити пропозиції засновнику/уповноваженому органу щодо удосконалення діяльності Центру у частині унормування кількості штатних одиниць фахівців ІРЦ до кількості дітей, які проживають на території його обслуговування.

16. Директору ІРЦ неухильно дотримуватися пункту 15 Положення про інклюзивно-ресурсний центр затверджений постановою КМУ від 12.07.2017 № 545 у частині термінів проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини.

17. Вжити заходів щодо забезпечення безперешкодного доступу до всіх закладів освіти громади з метою створення умов для навчання та перебування в них осіб з особливими освітніми потребами (стаття 25 Закону України «Про освіту»).

18. Забезпечити обладнання ресурсних кімнат у ЗЗСО відповідно до Постанови КМУ від 15.09.2021 № 957.

19. Забезпечити надання в повному обсязі корекційно-розвиткових послуг дітям з ООП професійними фахівцями.

20. До 01.09.2024 поінформувати управління Державної служби якості освіти у Львівській області про стан виконання Плану заходів щодо усунення виявлених фактів недотримання вимог законодавства з питань освіти.

Заступник начальника управління –
начальник відділу інституційного аудиту

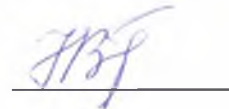
Андрій ХАМИК

Головний спеціаліст
відділу інституційного аудиту

Любов МЕЛЬНИК

Головний спеціаліст
відділу інституційного аудиту

Наталія ФУРДА